

Aandachtsgebied: Leefomgeving
Team Beleid Leefomgeving
E-mailadres: S.Schaap@barneveld.nl
Telefoonnummer:

Raadsvoorstel nr. 3978
Barneveld, 4 maart 2025
Portefeuillehouder: M.H.J. Pluimers-Foeken

Onderwerp: aanvraag financiële bijdrage uit OFP voor Projectplan Biodiversiteit en Landschap 2025-2028

Samenvatting raadsvoorstel

De Gemeente Barneveld stimuleert bewoners al meerdere jaren op een enthousiaste en verbindende manier om aan de slag te gaan met vergroening en biodiversiteit in het landschap. Dit gebeurt door middel van uitvoeringsprojecten die bijdragen aan het beheer en de versterking van de eigen leefomgeving, de biodiversiteit en het landschap. De eerdere uitvoeringsprojecten zijn met behulp van een subsidietoekenning van de provincie Gelderland uitgevoerd. Stichting Landschapsbeheer Gelderland (hierna SLG) ondersteunde de gemeente Barneveld bij de uitvoering van deze projecten die vielen onder de noemer *Landschapsregeling 2020-2024* (zie ook; *Raadsvoorstel nr. 937 – 30-09-2020*). Op dit moment is deze subsidie afgelopen.

Eind 2024 heeft de provincie Gelderland na jaren weer de subsidie opengesteld voor biodiversiteit en landschap. De gemeente Barneveld heeft voor de uitvoering van nieuwe groenplannen een aanvraag ingediend voor het maximale bedrag van €400.000, zie ook bijlage 1: *projectplan biodiversiteit en landschap 2025-2028*. Het gaat hier om een cofinanciering. Hierbij draagt de gemeente Barneveld 50% bij aan de financiering van de kosten en de overige 50% wordt via de subsidie biodiversiteit en landschap van de provincie Gelderland gedekt. In de praktijk betekent dit dat de gemeente Barneveld €200.000 moet financieren en €200.000 wordt gefinancierd vanuit de provincie Gelderland. Vanwege de grote belangstelling voor de subsidie heeft er een loting moeten plaatsvinden tussen alle aanvragen. De gemeente Barneveld is ingeloot voor deze subsidie en dat betekent dat de complete aanvraag gehonoreerd is.

De voorgenomen projecten zullen in de komende vier jaar gaan plaatsvinden en dragen bij aan de versterking van het Barnevelds landschap, voornamelijk in het buitengebied. Participatie is hierbij een groot onderdeel. Hiermee voldoet het aan de voorwaarden die worden gesteld om aanspraak te mogen doen op een bijdrage uit het ontwikkelingsfonds platteland (hierna OFP).

Voornemens is dan ook om in te stemmen met het voorstel om de €200.000 cofinanciering uit het OFP te bekostigen, waarbij het gaat om €50.000 per jaar voor de komende vier jaren.

Aan de raad,

Gevraagde beslissing:

1. In te stemmen met het beschikbaar stellen van een jaarlijks bedrag van €50.000 voor de komende vier jaar uit het Ontwikkelingsfonds Platteland, voor het Projectplan Biodiversiteit en Landschap 2025-2028

1. Inleiding

De Gemeente Barneveld stimuleert bewoners al meerdere jaren op een enthousiaste en verbindende manier om aan de slag te gaan met vergroening en biodiversiteit in het landschap. Dit gebeurt door middel van uitvoeringsprojecten die bijdragen aan het beheer en de versterking van de eigen leefomgeving, de biodiversiteit en het landschap.

Zeer succesvol zijn de 'Dorpen in het Groen' projecten van de afgelopen jaren. Particuliere en agrarische grondeigenaren gaan hierin aan de slag met herstel en aanleg van streekeigen landschapselementen op eigen terrein/percelen.

De provincie Gelderland heeft ambitieuze doelen gesteld met betrekking tot groenblauwe dooradering (GBDA). Het doel is om in 2050 tenminste 10% GBDA in het landelijk gebied te realiseren, waarvan de helft al in 2030. Daarnaast wil de gemeente Barneveld vergroenen en de biodiversiteit in de hele gemeente Barneveld vergroten en versterken. Om deze doelstellingen te behalen, werkt de gemeente Barneveld samen met betrokken burgers,

boeren en buitenlui aan de realisatie hiervan. Hiertoe heeft de gemeente Barneveld het vierjarige projectplan biodiversiteit en landschap 2025-2028 opgesteld.

Dit projectplan omvat de onderdelen:

1. Dorpen in het groen
2. Heggen, Hagen en houtwallen
3. Groen voor iedereen
4. Oprichten groen vrijwilligersnetwerk Barneveld

Eind 2024 heeft de provincie Gelderland na jaren weer de subsidie opengesteld voor biodiversiteit en landschap. De gemeente Barneveld heeft voor de uitvoering van bovenstaande groenplannen een aanvraag ingediend voor het maximale bedrag van €400.000. Het gaat hier om een cofinanciering. Hierbij draagt de gemeente Barneveld 50% bij aan de financiering van de kosten en de overige 50% wordt via de subsidie biodiversiteit en landschap van de provincie Gelderland gedekt. In de praktijk betekent dit dat de gemeente Barneveld €200.000 moet financieren en €200.000 wordt gefinancierd vanuit de provincie Gelderland. Vanwege de grote belangstelling voor de subsidie heeft er een loting moeten plaatsvinden tussen alle aanvragen. De gemeente Barneveld is ingeloot voor deze subsidie en dat betekent dat de complete aanvraag gehonoreerd is.

Het ontwikkelingsfonds platteland stelt voorwaarden waar ook moet worden voldoen, voor er een financiële bijdrage kan worden gedaan. De voorgenomen projecten zullen in de komende vier jaar gaan plaatsvinden en dragen bij aan de versterking van het Barnevelds landschap, voornamelijk in het buitengebied. Participatie is hier een groot onderdeel. Hiermee voldoet het aan de voorwaarden die worden gesteld om aanspraak te mogen doen op een bijdrage uit het OFP. Voornemens is dan ook om de in te stemmen met het voorstel om de €200.000 cofinanciering uit het OFP te bekostigen, waarbij het gaat om €50.000 per jaar voor de komende vier jaren. Hieronder zal per gestelde voorwaarden van het OFP worden toegelicht waarom het projectplan Biodiversiteit en Landschap 2025-2028 voldoet.

1. Leiden tot verbeteringen van het buitengebied en de kleine kernen:
Drie van de vier voorgenomen projecten zorgen voor meer biodivers groen in zowel het buitengebied als in de dorpskernen. Het toevoegen van dit inheemse groen zorgt ervoor dat de biodiversiteit in de gemeente Barneveld wordt versterkt, het draagt bij aan de verbinding van natuur, het helpt in de strijd tegen hittestress en klimaatadaptatie en dit alles is verbonden door de de gezamenlijke, groene uitdeeldagen waarbij participatie hoog staat. Daarnaast lijdt project vier, het oprichten van een groen vrijwilligersnetwerk, tot meer verbinding tussen de inwoners van de gemeente Barneveld, de terreinbeheerder organisaties, groene initiatieven en de gemeente Barneveld. Ook krijgen we als gemeente Barneveld beter zicht op de wensen en ideeën vanuit de samenleving op het gebied van biodiversiteit en groen, wat weer kan bijdragen tot specifieke groenprojecten met een hoge mate van participatie en biodiversiteit.
2. Het moet vallen binnen de thema's landbouw, natuur, landschap, cultuurhistorie en archeologie, milieu en water, recreatie, sociaal economische vitalisering:
Deze projecten zorgen voor meer inheems groen op specifieke locaties in het landschap wat op zijn beurt weer een bijdrage levert aan de versterking van de landbouw, natuur, landschap, cultuurhistorie, milieu en water en recreatie.
3. Het moet vernieuwend zijn of leiden tot een verbetering van het platteland:
Het toevoegen van inheems groen in het buitengebied zorgt voor een verbetering van het platteland. Hierbij is te denken aan het toevoegen van heggen, hagen en houtwallen op specifieke locaties waar dit cultuurhistorisch gezien kan leiden tot het herstellen van het oude landschap. Daarnaast is er een opgaven om het groenblauwe netwerk uit te breiden, ook hier zal dit projectplan aan bijdragen. Ook inwoners kunnen gebruik maken van de projecten door het toevoegen van inheems groen op hun eigen grond in het buitengebied. Door hierbij zoveel mogelijk groen met elkaar te verbinden, zal dit de versnippering van de huidige natuur deels tegengaan.
4. De aanvraag moet voor een deel afhankelijk zijn van de inbreng van personen of organisaties naast de gemeente:
In dit geval komt 50 procent van de provincie Gelderland.

5. Het moet passen binnen het gemeentelijk beleid;
Het projectplan Biodiversiteit en Landschap 2025-2028 draagt bij aan de volgende beleidsstukken van de gemeente Barneveld:

- *Het biodiversiteitsplan*
- *Groenstructuurplan*
- *Concept-omgevingsvisie*
- *Klimaatadaptatieplan*
- *Specifieke natuur doelstellingen van het regionaal perspectief landelijk gebied (RPLG)*
- *Specifieke natuur doelstellingen van het programma waardevol landelijk gebied*

Het thema Biodiversiteit en groen is onderdeel van het Programma Duurzaamheid binnen de gemeente Barneveld. Vanuit het thema Biodiversiteit en Groen wordt er onder andere gewerkt aan het uitvoeren van het Biodiversiteitsplan en op het (door) ontwikkelen van beleid. Ook het zichtbaar maken van dat wat we buiten al doen is hier een onderdeel van. Het uitgangspunt is het behouden en versterken van de biodiversiteit. Jaarlijks wordt er vanuit het Programma Duurzaamheid gerapporteerd over alle thema's. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een monitoringsdashboard. Voor het thema biodiversiteit en groen werken deze monitoringsmeters nog niet omdat er nog geen kwantificeerbaar inzicht is in de huidige staat van de biodiversiteit in de gemeente Barneveld. Voorliggend projectplan draagt bij aan de ontwikkeling van deze monitoringsmeters voor biodiversiteit en groen. Hierbij is o.a. te denken aan het toevoegen van inheems groen binnen het project heggen, hagen en houtwallen aan de groenblauwe dooradering (dit is in een monitoringsmeter is uit te drukken) en het oprichten van een groenvrijwilligersnetwerk kan een grote bijdrage leveren bij het uitvoeren van (nul)-metingen. Het projectplan Biodiversiteit en Landschap 2025-2028 zal ten alle tijden voor de komende vier jaar verbonden worden aan andere beleidsstukken en lopende projecten, zodat dit elkaar kan versterken en ook zal leiden tot meer inzicht in de huidige staat van de biodiversiteit in de gemeente Barneveld.

2. Beoogd effect

Door in te stemmen met de cofinanciering uit het OFP en kennis te nemen van het projectplan biodiversiteit en landschap 2025-2028 voor de gemeente Barneveld, wordt de biodiversiteit versterkt en wordt er ook bijgedragen aan de opgaven van klimaatadaptatie en de groenblauwe dooradering zoals benoemd in de Concept-omgevingsvisie, het regionaal perspectief landelijk gebied (RPLG), het programma waardevol landelijk gebied, het gemeentelijke coalitieakkoord, programma duurzaamheid thema 'groen en biodiversiteit' en gestelde provinciale Gelderse beleidsstukken waaraan de gemeenten uitvoering moeten geven. Tevens zal in het in ontwikkeling zijnde landschapsplan invulling worden gegeven aan de visie op de invulling en versterking van het landschap.

3. Argumenten

3.1 Door middel van het toekennen van de financiering uit het OFP kan de gemeente Barneveld de komende vier jaar verdere invulling geven aan het versterken van groen en biodiversiteit samen met de inwoners

Als gemeente Barneveld zijn we trots op ons landschap en willen we graag groen en de biodiversiteit samen met bewoners behouden en versterken. Met het toekennen van de cofinanciering uit het OFP voor de gehonoreerde subsidie vanuit de provincie Gelderland, kan de gemeente Barneveld de komende vier jaar verdere stappen zetten op het gebied van biodiversiteit waarbij ook de bewonersparticipatie wordt versterkt. Vanuit de gemeenschap komen veel vragen voor ondersteuning vanuit de gemeente Barneveld voor het versterken van de biodiversiteit. Vooral heggen, hagen en houtwallen staan hoog op de wensenlijst bij inwoners alsmede bij de gemeente Barneveld zelf. Daarnaast is het project dorpen in het groen de afgelopen jaren een groot succes geweest als gekeken wordt naar o.a. het aantal deelnemers. Inmiddels zijn alle dorpskernen aan bod geweest de afgelopen jaren, en willen we graag een doorstart maken om zo nog meer inwoners te voorzien van goed plantmateriaal. We willen ook graag in de kernen meer groen, en daar zal het project 'Groen voor Iedereen' aan bijdragen. Daarnaast omvat het projectplan biodiversiteit en landschap 2025-2028 een grote mate van bewonersparticipatie en worden bewoners geïnformeerd over het belang van groen, maar worden er ook werkgroepen gevormd om de groenstructuren toekomstbestendig te onderhouden.

4. Kanttekeningen

Om invulling te geven aan de gestelde doelen en deze te bereiken, hebben we hier ook de middelen voor nodig. Middels het toekennen van de cofinanciering kan er voor de komende vier jaar uitvoering worden gegeven aan het versterken van

de biodiversiteit samen met de inwoners van Barneveld. Wanneer er geen cofinanciering kan worden geregeld, zal de subsidie geheel komen te vervallen. Er is geen zekerheid wanneer deze subsidie eventueel weer vrijkomt en of onze nieuwe aanvraag gehonoreerd zal worden, ook gezien de grote belangstelling hiervoor.

5. Financiën

Totaal €400.000, waarbij 50% geborgd is via de subsidie Biodiversiteit en landschap van de provincie Gelderland en de andere 50% uit het OFP wordt bekostigen, waarbij het gaat om €50.000 per jaar voor de komende vier jaren. Het budget van het OFP is ruim toereikend voor deze vierjaarlijkse bijdrage.

	Gemeente Barneveld	Provincie Gelderland
Jaar 2025	€50.000	€50.000
Jaar 2026	€50.000	€50.000
Jaar 2027	€50.000	€50.000
Jaar 2028	€50.000	€50.000
Totaal	€200.000	€200.000

6. Participatie en communicatie

a) Participatie

Alle vier de uitvoerende groenprojecten vragen een hoge mate van participatie. Dit participatietraject is per deelproject verschillend, zie hiervoor het bijgevoegde projectplan in de bijlage.

b) Communicatie

Alle vier de uitvoerende groenprojecten vragen een hoge mate van communicatie. Dit is per deelproject verschillend, zie hiervoor het bijgevoegde projectplan in de bijlage.

7. Vervolgstep

Na het instemmen met de cofinanciering zal er gestart worden met de uitvoering van het projectplan biodiversiteit en landschap 2025-2028. De voortgang van deze landschapsregeling zal worden teruggekoppeld via de jaarlijkse voortgangsrapportage voor het Ontwikkelingsfonds Platteland.

8. Bijlagen

1. Projectplan biodiversiteit en landschap 2025-2028

Burgemeester en wethouders van Barneveld,
de secretaris, de burgemeester,
W. Wieringa J. van der Tak